

Junajinb'ilo rik'in li Kolonel rik'ineb' li sumwank ut eb' li k'ojob'anb'il k'anjel

XCH'OLOB'ANKIL LI CH'UTAM CHOQ' RE LI CONSEJO RE AREA, RE K'UUB'ANK, RE MISION, RE OQECH, RE TEEP, UT RE UQ'EJ

Sa' li ch'utam a'in, teeril ut teerab'i xnumsihomeb' li ratal xk'ajol li qaChoxahil Yuwa' li yookeb' chixjalb'al xyu'am re te'xjunaji rib' rik'in li Kolonel rik'ineb' li sumwank ut eb' li k'ojob'anb'il k'anjel. Teerab'i chan ru naq li rahok, li wotzok, ut li b'oqok naxtenq'aheb' chi b'eeek sa' xb'ehil li sumwank rik'in sahil ch'oolejil. Teek'e reetal chan ru naq li xwotzb'al li evangelio, li k'anjel re li santil ochoch ut resilal li junkab'al, ut rilb'aleb' li wankeb' rajom ru nim li k'anjel neke'xb'aanu. A'b'an, maare teek'e ajwi' reetal chan ru naq "li Kristo xaqab'anb'il chixjolomil chixjunil" a'in (Efesios 1:10).

XB'EEN TASAL LI YU'AM: LI KOK'AL

Ilomaq li [video re li Awa'b'ej Joy D. Jones rik'ineb' li kok'al](#), ut chirix a'an tz'ilomaq rix k'a'ru teeb'aanu re xtenq'ankileb' li kok'al chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel sa' xb'ehil li sumwank.

- K'a'ru xkut chiqu li Musiq'ej naq yooko chirilb'al li video?
- Chan ru naq li rahok, li wotzok, ut li b'oqok naxtenq'aheb' li kok'al chixwotzb'al li evangelio?
- Chan ru naq li k'anjelak chiruheb' li ras riitz'in naxtenq'aheb' li kok'al chi wank sa' xb'ehil li sumwank chirix li kub'iha'?

XKAB' TASAL LI YU'AM: LI SAAJ

Ilomaq li [video re li Awa'b'ej Bonnie H. Cordon ut li Awa'b'ej Stephen J. Lund rik'ineb' li saaj](#), ut chirix a'an tz'ilomaq rix k'a'ru teeb'aanu re xtenq'ankileb' li saaj chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel sa' xb'ehil li sumwank.

- Chan ru te'qatenq'a li saaj chiroxloq'inkil lix sumwank re li kub'iha' ut chixkawresinkil rib' choq' re li k'a'ru chik nachal sa' xb'ehil li sumwank?
- Chan ru naq li rahok, li wotzok, ut li b'oqok naxtenq'aheb' li saaj chi tz'aqonk sa' li k'anjel re li santil ochoch ut li resilal li junkab'al?
- Chan ru te'qatenq'a li saaj chi oyb'enink ut chireek'ankil naq k'ulub'eheb' naq neke'xyal xq'e chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel?

ROX TASAL LI YU'AM: LI SAAJ MAJI' SUMSUUEB'

Ilomaq li [video re li Awa'b'ej Mark L. Pace rik'ineb' li saaj maji' sumsuukeb'](#), ut chirix a'an tz'ilomaq rix k'a'ru teeb'aanu re xtenq'ankileb' li saaj maji' sumsuukeb' chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel sa' xb'ehil li sumwank.

- K'a'ru naqatzol naq jalan chik li kristiaan nokoxra, nawotzok qik'in, ut nokoxb'oq?
- Chan ru te'qatenq'a li saaj maji' sumsuukeb' chi oyb'enink ut chireek'ankil naq k'ulub'eheb' naq neke'xyal xq'e chirilb'aleb' rib' xjunes ut chi k'anjelek chiruheb' li ras riitz'in? Chan ru te'qak'e chixnaw naq aajb'ileb' ru sa' lix Iglees li Qaawa'?
- Chan ru naq li kok' k'anjel neke'b'aanuman sa' li Iglees ut lix k'anjeleb' li chaab'il aj jolominel naxtenq'aheb' li saaj maji' sumsuukeb' chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel?

XKAA TASAL LI YU'AM: LI AK NINQEB'

Ilomaq li video re li Awa'b'ej Jean B. Bingham ut eb' li ninq, ut chirix a'an tz'ilomaq rix k'a'ru teeb'aanu re xtenq'ankileb' li ak ninq chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel sa' xb'ehil li sumwank.

- Chan ru naq li sumwank nokoxk'irtesi ut nokoxtenq'a chi kanaak sa' li chaab'il b'e—sa' ajwi' li hoonal ch'a'aj?
- Chan ru naq nokoru chixtenq'ankileb' li komon chixjunajinkil rib' rik'in li Kolonel ut chixjunajinkileb' jalan chik kristiaan rik'in li sumwank ut eb' li k'ojob'anb'il k'anjel?
- Chan ru naq li rilb'al qib' qajunes sa' musiq'ejil nokoxtenq'a chi rahok, chi wotzok, ut chi b'oqok?

K'ANJELEB'AAL CHOQ' RE LI CONSEJO RE AREA, RE K'UUB'ANK, RE MISION, RE OQECH, RE TEEP, UT RE UQ'EJ

Choq' reheb' li kok'al ut li saaj

XCH'OLOB'ANKIL LI K'ANJELEB'AAL CHOQ' REHEB' LI KOK'AL UT LI SAAJ

Li k'anjeleb'aal choq' reheb' li kok'al ut li saaj, a'an re xkawob'resinkileb' lix paab'aleb' li tasal tenamit yookeb' chi k'iik chirix li Jesukristo, ut xtenq'ankileb' li kok'al, li saaj, ut lix junkab'aleb' chi xik chi uub'ej sa' xb'ehil li sumwank naq yookeb' chixk'ulb'aleb' li ch'a'ajkilal re li yu'am. Naxtenq'aheb' li kok'al ut li saaj sa' xyalb'aleb' xq'e chi tz'aqonk sa' xch'utub'ankil Israel ut sa' li k'anjel re kolb'a-ib' ut re li taqenaqil loq'al sa' lix yu'ameb'. Jayalib'il sa' li ochoch ut tenq'amb'il sa' li iglees.

OYB'ENIHOM CHOQ' REHEB' LI KOK'AL UT LI SAAJ

Li k'anjeleb'aal choq' reheb' li kok'al ut li saaj naxtenq'aheb' li kok'al ut li saaj chi k'iik chi k'iila paay ru, rik'in li k'utb'esinb'il na'leb', li xtaql ch'oolej, ut li wank sa' komonil. Eb' li kristiaan neke'xtzol xk'ulb'al ut xk'anjelankil li k'utb'esinb'il na'leb', naq neke'roksi lix taql xch'ooleb' ut neke'xsik' ru li k'a'ru natenq'ank reheb' chi k'iik. Nak'ulman ajwi' a'in naq eb' li saaj neke'xtzol jolomink sa'eb' li awa'b'ejil re molam ut tzoleb'aal. Neke'xtzol li wank rik'ineb' lix junkab'al, laj jolominel, ut li rech aj saaj naq neke'k'anjelak ut neke'tenq'an sa' komonil, ut neke'wulak chixnawb'al naq a'aneb' xcha'al lix k'anjel li Qaawa' ut naq aajeleb' ru chixb'aanunkil ajwi' a'an.

B'AR TENTO TAQATIKIB' ANAJWAN?

Neke'qab'oq li kok'al, li saaj, ut eb' lix na' xyuwa' ut eb' laj jolominel chixteneb'ankileb' rib', malaj chixteneb'ankileb' wi'chik rib', chi nach'ok rik'in li Kolonel naq neke'tz'aqon sa' lix k'anjel. Li yalok q'e a'an moko jwal ch'a'aj ta! Arin wankeb' junjung li na'leb' re xtikib'ankil:

Na'b'ej yuwa'b'ej

- Ch'utub'ahomaq lee junkab'al re xtzolb'al li evangelio. *Kim, Taaqehin* naru nekexxtenq'a. Maare naru nekex'aatinak chirixeb' li sumwank, li k'utb'esinb'il na'leb', li xtaql ch'oolej, ut eb' li rosob'tesihom li yuwa'b'ejil aj k'anjel.
- Kawresihomaq junaq ch'ina k'anjel sa' junkab'al. Chan ru teetenq'a junaq eeras eeriitz'in chi tustu ru? Wi wan, sa' SirveAhora naru neketaw eena'leb'.
- Aatinanqex sa' junjunqal rik'ineb' lee kok'al. Aatinanqex chirix li k'a'ru nawulak chiruheb' ut chan ru te'raj chaab'ilo'k. Tenq'ahomaqeb' ut waklesihomaq xch'ooleb' sa' xchaab'ilob'resinkileb' rib'. Aatinanqex chirixeb' lix meta malaj li k'a'ru neke'raj xb'aanunkil.

Laj jolominel sa' li Tzoleb'aal reheb' li Kok'al

- Nawomaqeb' ru li kok'al ut sik'omaq eek'utb'esinb'il na'leb' re xtenq'ankileb' chi junjunqal.
- B'aanuhomaqeb' li ch'utam ut eb' li kok' k'anjel re li Tzoleb'aal reheb' li Kok'al sa' kristiaanil malaj sa' internet (naq naru ut naq k'eeb'ilaq eeliceens).
- Mi'ok eek'a'uxl chixjunajinkileb' ru lix meta li kristiaan rik'ineb' li kok' k'anjel. K'ehomaq b'an eek'a'uxl chi wank ut chirosob'tesinkileb' li kok'al ut eb' lix junkab'al—mas wi'chik naq wanqeb' rajom ru malaj naq te'xpatz' xtenq'.

Laj jolominel reheb' li saaj

- B'aanuhomaqeb' li ch'utam ut eb' li kok' k'anjel re li molam ut li tzoleb'aal sa' kristiaanil malaj sa' internet (naq naru ut naq k'eeb'ilaq eeliceens). Waklesihomaq xch'ooleb' li saaj chixtzolb'al sa' xk'a'uxleb' li ch'ol aatin choq' reheb' li Saaj Ixq malaj li molam re li Tijonelil re Aaron, ut te'xyaab'asi sa' xtiklajikeb' li ch'utam.
- B'oqomaqeb', k'ojob'ahomaqeb', ut kawresihomaqeb' li awa'b'ejil re molam ut tzoleb'aal. Tenq'ahomaqeb' chixb'aanunkileb' li ch'utam re li awa'b'ejil chi kok' aj xsa', ut chixk'uub'ankil ut chixb'eresinkileb' li ch'utam ut eb' li kok' k'anjel. B'aanuhomaqeb' li ch'utam re li teep choq' reheb' li saaj, ut tenq'ahob' chi tz'aqonk sa'eb' li ch'utam re xk'uub'ankil xjultikankil li evangelio ut sa' li ch'utam re li resilal li junkab'al ut li k'anjel re li santil ochoch. K'ehomaq xna'leb'eb' ut tenq'ahomaqeb' li awa'b'ejil naq na'ajaman ru, a'b'an chi ink'a' teeb'aanu li k'anjel laa'ex. Tenq'ahomaqeb' li awa'b'ejil chixtzolb'aleb' xseeb'al re jolomink rik'in roksinkileb' [li k'anjeleb'aal reheb' li awa'b'ejil re molam ut tzoleb'aal](#).
- K'uub'ahomaq ut b'aanuhomaq li campamento ut ch'utub'aj-ib' choq' reheb' li saaj sa' 2021, teek'e reetal naq teeril eerib' chi ch'olch'o ru.
- Mi'ok eek'a'uxl chixjunajinkileb' ru lix meta li kristiaan rik'ineb' li kok' k'anjel. K'ehomaq b'an eech'ool chi wank rik'ineb' li saaj. Naru ajwi' neketenq'ahob' li awa'b'ejil re molam ut tzoleb'aal chixk'uub'ankileb' li kok' k'anjel choq' reheb' li rajomeb' ru li saaj.

RE XTAWB'AL XKOMON LI NA'LEB', CHI'ILMANQ CHILDRENANDYOUTH.CHURCHOFJESUSCHRIST.ORG.

Choq' reheb' li ak ninq

NA'AJEJ RE XCH'UTAMEB' LI SAAJ MAJI' SUMSUUKEB'

Li Xb'eenil Awa'b'ejil ak xk'e xliceenseb' li area re naq te'xye b'ar te'xch'utub' rib' li saaj maji' sumsukeb', a' yaal li k'a'ru neke'raj ru. Jun na'ajej re ch'utam a'an jun rochochil li iglees ak yib'anb'il (qayehaq jun reheb' li iglees, malaj rochochil li instituto), b'ar wi' eb' li saaj maji' sumsukeb' ut eb' li ramiuw te'ruuq chi ch'utlaak re naq te'tz'aqonq sa' junjungq reheb' li kok' k'anjel a'in malaj chixjunileb' (a' yaal k'a'ru neke'raj ru ut li k'a'aq re ru sa' lix na'ajeb):

- Tzolok chirix li paab'aal ut li evangelio (a' ajwi' li instituto)
- Eb' li kok' k'anjel ut li wank sa' komonil
- Eb' li kok' k'anjel chirix li k'anjel re li santil ochoch ut resilal li junkab'al
- Wulak chirilb'aleb' rib' xjunes ut li tzolok
- K'anjelak sa' xjultikankil li evangelio ut tz'aqonq sa' li k'aleb'aal
- Xkomoneb' chik lix k'anjel li Iglees

Chixjunileb' li na'ajej re ch'utlaak tento naq k'eeb'ilaq xliceens xb'aan li Awa'b'ejil re Area ut ilb'ilaqeb' xb'aaneb' li awa'b'ej re oqech ut eb' li obiisp.

B'OQB'IL K'ANJEL CHOQ' REHEB' LI SAAJ MAJI' SUMSUUKEB' UT EB' LI KOMON INK'A' SUMSUUKEB'

Li jalok toje' xe'b'aanuman neke'xsaqob'resi ruheb' li sachk ut li k'a'ru ink'a' yaal chirix xramb'aleb' li komon moko sumsukeb' ta sa' li k'anjelak sa' lix Iglees li Qaawa'. Eb' li jalok a'in, k'ulub'anb'ileb' xb'aan li Xb'eenil Awa'b'ejil ut lix Molameb' li Kab'laju, ut k'eeb'ileb' ajwi' sa' li *Manual General*, neke'xch'olob' naq eb' li saaj maji' sumsukeb' ut eb' li komon ink'a' sumsukeb' naru neke'osob'tesiik, ut naru neke'rosob'tesiheb' li ras riitz'in, naq neke'k'anjelak sa'eb' li k'iila paay chi b'oqb'il k'anjel, jo' ajwi' choq' aj jolominel sa' li oqech ut li teep. Eb' li tusulal ajwi' a'an wankeb' xwankil anajwan sa' chixjunil li Iglees, sa'eb' ajwi' li teep reheb' li saaj maji' sumsukeb' ut eb' li komon ink'a' sumsukeb'. X'isiman li ramleb' re naq eb' li saaj maji' sumsukeb' ut eb' li komon ink'a' sumsukeb' te'k'anjelaq sa'eb' li awa'b'ejil re oqech, li obispil, ut li awa'b'ejil re li Komonil re Tenq'ank re oqech sa'eb' li teep reheb' li saaj maji' sumsukeb' ut eb' li komon ink'a' sumsukeb'.

Eb' li komon maji' sumsukeb' te'ruuq chi k'anjelak sa' li jolomink, sa'eb' li awa'b'ejil reheb' li ch'uut sa' li teep ut li oqech, sa' li awa'b'ejil re lix molameb' lix b'eenil, jo' aj tenq' sa' li obispil, jo' komon sa' li taqenaqil ch'utam ut jo' aj tenq' sa' li awa'b'ejil re oqech.

Rajb'al ru xk'eeb'al xk'ulunikeb' chixjunil—rahok, wotzok, ut b'oqok

Naq eb' li komon neke'reek'a naq moko k'ulb'ileb' ta, wan naq eb' laj jolominel malaj jalan chik kristiaan, chi ink'a' neke'xk'e reetal, neke'xye k'a'aq re ru li naxkawob'resi xk'oxlahomeb' li kristiaan a'in li neke'reek'a naq moko k'ulb'ileb' ta malaj naq ink'a' neke'ajman ru.

Xjultikankileb' li na'leb' a'in chirix li rahok, li wotzok, ut li b'oqok naru nateng'an chixk'eeb'al xk'ulb'aleb' chixjunil li kristiaan sa'eb' li kok' k'anjel ut sa' li komonil wank sa' lix Iglees li Jesukristo:

- Li junjung chi kristiaan a'an jun xraarookil alal malaj xrab'in li Dios, ut wan xchoxahilal. Jo' xtz'aqob' li junelik osob'tesiik naxyeechi'i reheb' li tiikeb' chi paab'ank, naraj ajwi' rosob'tesinkileb' li ralal xk'ajol anajwan sa' li yu'am a'in.
- Chixjunileb' li ralal xk'ajol li Dios aajeleb' ru re xk'ojob'ankil li rawa'b'ejihom.
- Re xteng'ankil junaq kristiaan re naq taareek'a naq k'ulb'il ut naq ajb'il ru, tikib'omaaq rik'in li rahok. Ab'ihomaaq li kristiaan re naq teetaw ru li k'aru naxnumsi. Meek'oxla naq ak nekenaw malaj neketaw ru chixjunil.
- Moko wan ta qik'in chixjunil xsumenkileb' li qapatz'om malaj xpatz'omeb' li gas qiitz'in sa' li yu'am a'in. Qayehaq, ink'a' naqanaw k'a'ut naq jun li kristiaan yoo chi nume'k sa' ch'a'ajkilal.
- Chex'ab'ingq ut mextz'ilok-ix. K'ehomaaq xk'ulunik li junjung chi kristiaan, a' yaal b'ar natawman sa' lix b'eenik. Yeechi'ihomaaq lee tenq', ut jayalihomaaq eerib' sa' li na'leb' naq li junjung chi kristiaan aajel ru sa' li Iglees.
- Wi nekeye junaq aatin narahob'tesin, mex'ok chi pleetik; patz'omaaq xkuyb'al eemaak ut chirix a'an sik'omaaq li kuyuk maak ut li chaab'ilo'k.

RE XTAWB'AL XKOMON LI NA'LEB' CHIRIX XTENQ'ANKILEB' LI KOMON WANKEB' SA' CH'A'AJKILAL, CHI'ILMANQ [COUNSELINGRESOURCES .CHURCHOFJESUSCHRIST.ORG](https://www.churchofjesuschrist.org).

K'A'AQ RE RU CHAAB'IL NARU NEKE'YEEMAN

- Sahil k'ulunik aawe! Naqaj aawu ut nakatqara. B'antiox aawe naq wankat arin.
- Seraqi we laa numsihom. K'a' raj ru nakawaj xch'olob'ankil chiwu?
- Naqak'e aak'ulunik ut naqaj aawu, a' yaal b'ar nakattawman sa' laa b'eenik. Chan ru tooteng'anq? Chan ru toohaatenq'a laa'at?
- Li Dios naraj naq sahaq aach'ool anajwan. Lix evangelio naxk'e li oyb'enihiom ut li sahil ch'oolejil reheb' chixjunil li ralal xk'ajol.

